

В разі смерті фізичної особи, яка є боржником у правовідносинах, що допускають правонаступництво в порядку спадкування, обов'язки померлої особи переходять до іншої особи – її спадкоємця. Відбувається заміна боржника у зобов'язанні. При цьому законодавством встановлено, що спадкоємці, зобов'язані задовольнити вимоги кредитора повністю, але в межах вартості майна, одержаного у спадщину. Кожен із спадкоємців зобов'язаний задовольнити вимоги кредитора особисто, у розмірі, який відповідає його частці у спадщині.

Отже, виконати зобов'язання померлої особи перед кредитором можуть спадкоємці боржника, але лише за наявності майна боржника, одержаного ними у спадщину.

Пред'явлення вимоги

Кредитору спадкодавця варто пам'ятати, що він має протягом шести місяців від дня, коли він дізнався або міг дізнатися про відкриття спадщини, пред'явити свої вимоги до спадкоємців, які прийняли спадщину, незалежно від настання строку вимоги.

Коли кредитор спадкодавця не знав і не міг знати про відкриття спадщини, він має право пред'явити вимоги до спадкоємців, які прийняли спадщину, протягом одного року від настання строку вимоги.

Кредитор спадкодавця, який не пред'явив вимоги до спадкоємців, що прийняли спадщину, у вищезазначені строки, позбавляється права вимоги.

Заміна сторони у виконавчому провадженні

Якщо є рішення суду про стягнення боргу з фізичної особи яка померла та щодо неї відкрито виконавче провадження, то смерть боржника є підставою для його зупинення до моменту визначення його правонаступників.

Відтак, у разі вибуття однієї із сторін виконавчого провадження суд замінює таку сторону її правонаступником.

Кредитор, державний або приватний виконавець може звернутися до суду з заявою про заміну сторони її правонаступником. Суд розглядає це питання у десятиденний строк з дня її надходження до суду у судовому засіданні з повідомленням учасників справи та заінтересованих осіб.

Вищезазначене стосується також випадків необхідності заміни боржника або стягувача у виконавчому листі до відкриття виконавчого провадження.

Якщо відсутні спадкоємці

В тому випадку, коли ніхто не приймає спадщину чи відмовляється від її прийняття, або взагалі у боржника не знаходиться родичів (спадкоємців) за заповітом і за законом, орган місцевого самоврядування за місцем відкриття

спадщини, а якщо до складу спадщини входить нерухоме майно, то за його місцезнаходженням, зобов'язаний подати до суду заяву про визнання спадщини відумерлою.

Заява про визнання спадщини відумерлою може також бути подана кредитором спадкодавця. У такому разі суд залучає до розгляду справи органи місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини та/або за місцезнаходженням нерухомого майна, що входить до складу спадщини.

Спадщина, визнана судом відумерлою, переходить у власність територіальної громади за місцем відкриття спадщини, а нерухоме майно – за його місцезнаходженням.

Територіальна громада, яка стала власником відумерлого майна, зобов'язана задовольнити вимоги кредиторів спадкодавця, що заявлені у встановленому законом порядку.

Якщо власниками відумерлого майна стали декілька територіальних громад, вимоги кредиторів спадкодавця задовольняються територіальними громадами пропорційно до вартості відумерлого майна, набутого у власність кожною з них.

Для виконання зобов'язання кредитор має право звернутися до спадкоємців (правонаступників) з вимогою про погашення заборгованості спадкодавця за рахунок майна боржника та в межах його вартості. В разі відсутності спадкоємців, кредитор має право пред'явити вимоги до територіальної громади, якій перейшло у власність майно боржника.

За додатковою інформацією можна звернутись до **Відділу «Устинівське бюро правової допомоги» Кропивницького місцевого центру з надання БВПД** що знаходиться за адресою: смт **Устинівка, вул. Благодатна, 1**

тел. **(5239)4-17-65**

e-mail: ustynivske@legalaidskr.ua